

Міністерство освіти і науки України
Український державний університет імені
Михайла Драгоманова
Навчально-науковий інститут філософії та освітньої політики
Кафедра богослов'я та релігієзнавства

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ВИБІРКОВОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Релігійна дипломатія та миротворча діяльність»

I. Основна мета дисципліни

Основними завданнями вивчення дисципліни «Релігійна дипломатія та міжнародна миротворчість» є ознайомлення студентів з релігійними витоками дипломатії, історією становлення, основними підходами до розуміння змісту, принципів функціонування, завдань, можливостей та меж релігійної дипломатії, вивчення класичний прикладів участі релігійних інституцій та організацій в врегулюванні конфліктів та примиренні; розвиток дослідницьких та комунікативних навичок, здатності працювати в міжнародному контексті.

II. Місце навчальної дисципліни в програмі підготовки фахівців

Для ОП «Релігія та сучасні суспільні процеси». ВИБІРКОВА ЧАСТИНА . ВВ2 Вибір дисциплін з переліку ВВ2.01. ОК поглибленої підготовки за спеціальністю

III. Програмні результати навчання

- розуміти основні підходи до розуміння завдань та змісту релігійної дипломатії, форми присутності релігії в міжнародних та дипломатичних відносинах на різних історичних етапах.
- вільно аналізувати та робити самостійну оцінку тих чи інших процесів і тенденцій, пов'язаних з присутністю релігійного чинника в міжнародних відносинах.
- розуміти релігійні основи дипломатичної та миротворчої діяльності; засади, принципи й межі релігійної дипломатії; сучасні миротворчі та примирювальні ініціативи, де представлені релігійні організації.
- аналізувати роль релігійного чинника в конфлікті / протистоянні, робити обґрунтовані висновки та пропозиції щодо розвитку діалогу.

IV. Короткий зміст вибіркової дисципліни	Змістовий модуль 1. Теоретичні основи та історичне підґрунтя релігійної дипломатії • Тема 1. Релігійна дипломатія та міжнародна миротворчість: вступ до курсу • Тема 2. Релігія в системі міжнародних відносин стародавнього світу: Стародавній Схід, антична Греція, Давній Рим • Тема 3. Церква в міжнародних відносинах Середньовіччя • Тема 4. Дипломатія в нову та новітню історію • Тема 5. Дипломатія Святого Престолу Змістовий модуль 2. Релігійна дипломатія та міжнародна миротворчість: практичний вимір • Тема 1. Релігійна дипломатія як частина зовнішньої політики США • Тема 2. Принципи релігійної дипломатії в дії • Тема 3. Теологія прощення як основа примирення в релігійній дипломатії • Тема 4. Пам'ять і прощення. • Тема 5. Релігійні миротворчі ініціативи на українському пограниччі. • Тема 6. Миротворчий потенціал релігійних організацій в Україні.
V. Назва кафедри та викладацький склад, який буде забезпечувати викладання дисципліни	 Кафедра богослов'я та релігієзнавства, Навчально-науковий інститут філософії та освітньої політики (гуманітарний корпус, кабінет 3-7,) +38(044)486-05-99 Целковський Геннадій Анатолійович, кандидат філософських наук, доцент, доцент кафедри богослов'я та релігієзнавства h.a.tselkovskyy@udu.edu.ua
VI. Обсяг навчального навантаження та терміни викладання дисципліни	На вивчення дисципліни відводиться 180 годин (6 кредитів ЄКТС), з яких денна форма навчання: лекційних – 14 год., семінарських – 14 год., самостійної роботи – 152 год.
VII. Політика вибіркової дисципліни	Політика навчальної дисципліни ґрунтується на засадах академічної доброчесності та визначається системою вимог, які ставляться до здобувачів вищої освіти в Українському державному університеті імені Михайла Драгоманова.
VIII. Основні інформаційні джерела для вивчення дисципліни	1. Бистрицька Е.В. Східна політика Ватикану в контексті відносин Святого Престолу з Росією та СРСР (1878 – 1964 рр.). — Тернопіль: Видавництво «Підручники і посібники», 2009. — 416 с.

2. Блайх Я. Д. Україна — наша історична пам'ять / Яків Дов Блайх // Україна дипломатична : Науковий щорічник / М-во закордонних справ України, Дипломат. акад. України при М-ві закорд. справ України. — К., 2010. — Вип. 11. — С. 645-647.
3. Бубряк Р. Особливості дипломатичної діяльності Ватикану // Україна дипломатична : Науковий щорічник / Міністерство закордонних справ України, Дипломатична Академія. — Київ, 2007. — Вип.8. — С. 267-272.
4. Війни пам'ятей та політика примирення : зб. наук. пр. / Укр. ін-т нац. пам'яті ; [голов. ред. Солдатенко В. Ф.]. — К. : Пріоритети, 2013. — 254 с.
5. Геник М. А. Інституціоналізація міжнаціонального примирення у діяльності польсько-українських товариств [Текст] / М. А. Геник // Гілея. Історичні науки. Філософські науки. Політичні науки : Наук. вісник : зб. наук. праць / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова, Українська АН. — К. : Вид-во НПУ ім. М.П. Драгоманова, 2010. — Вип. 35. — С. 460-467.
6. Горська Н. Польсько-німецьке примирення та співпраця в контексті європейської інтеграції / Горська Н., Трохимчук С. ; Львів. нац. ун-т ім. І. Франка. — Львів, 2002. — 96 с.
7. Григор'єва Т.Ю. Історія дипломатії: від давнини до кінця XVIII ст. : навч. посіб. для студентів іст. спец. / Нац. ун-т «Києво-Могилян. акад.». — К. : Вид. дім «Києво-Могилян. акад.», 2014. — 176 с.
8. Денисенко А. В. Духовна дипломатія : навчальний посібник / А. В. Денисенко, В. А. Денисенко, О. Ю. Кийков ; [наук. ред. В. Я. Ціватий ; літ. ред. В. Д. Туркевич]. — Київ : Преса України, 2012. — 212 с.
9. Діловий та дипломатичний протокол : конспект лекцій та метод. вказівки і завдання до практ. занять, самот. роботи студентів, тести з курсу для студентів галузі знань 1401 спец. 8.14010101 / Укоопспілка, Львів. комерц. акад. ; [уклад. Шайда О. Є.]. — Львів : Вид-во Львів. комерц. акад., 2014. — 154 с.
10. Дюррозель Ж.-Б. Історія дипломатії від 1919 року до наших днів / пер. з фр. Є. Марічева, Л. Погорелової, В. Чайковського. — К.: Основи, 2005. — 903 с.
11. Європа та її болісні минувшини / авт-упоряд. Ж. Мінк і Л. Неймайер у співпр. з П. Боннаром ; [пер. з фр. Є. Марічева ; наук. ред Т. Цимбал]. — К. : Ніка-Центр, 2009. — 270 с.
12. Єленський В. Велике повернення: релігія у глобальній політиці та міжнародних відносинах кінця XX — початку XXI століття. — Львів: Видавництво Українського католицького університету 2013. — 504 с.
13. Зінченко А.Л. Історія дипломатії від давнини до початку нового часу : навчальний посібник. — Вінниця : Нова Книга, 2002. — 564 с.
14. жевська Т. І. Погляд на особливості Ватиканської дипломатії // Науковий вісник Дипломатичної академії України / Дипломат. акад. України при М-ві закорд. справ України. — К., 2009. — Вип. 15 : Світова та українська дипломатія : історичний досвід, сучасний стан, перспективи. — С. 126-128.
15. Історія української дипломатії: перші кроки на міжнародній арені (1917 – 1924 рр.) : документи і матеріали / М-во закордон. справ України, Держ. ком. архівів України, Укр. НДІ архів. справи та документознавства ; [редкол.: К. І. Грищенко (голова) та ін. ; упоряд.: Л. В. Андрієвська та ін.]. — К. : Вид-во гуманіт. л-ри, 2010. — 590 с.
16. Козлов В.А. Дипломатія Святого Престолу в постбіполярній системі міжнародних відносин за часів понтифікату Іоанна Павла II. — Вінниця : Книга-Вега, 2008. — 191 с.

17. Корнійчук Ю. Релігійна дипломатія: передумови становлення й теоретичні засади розвитку. // Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова. — К.: Видавництво НПУ імені М.П. Драгоманова, 2016. — Вип. №36. —
18. Культура примирення: нова історична свідомість в Україні / [Біла О. та ін.] ; Auswärtiges Amt, О-во Бахум-Донецк. — Одеса : Фенікс, 2015. — 270 с. — Режим доступу до ресурсу: http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/science/young_academ/culture_reconciliation.pdf
19. Кучма Л. До примирення і взаємного прощення: Заява з приводу 60-річчя Волинської трагедії / Л. Кучма, О. Кваснівський // Українська культура. — 2003. — №8. — С. 3.
20. Міллер Дж. М. Команда папи. Як працює Державний секретаріат Ватикану. // Людина і світ. — 2003. — № 5. — С. 17-20.
21. Перший Всеукраїнський християнський конгрес «Примирення – дар Божий, джерело нового життя» : Тексти виступів та доп. / Орг. ком. з підготов. та відзначення в Україні 2000-ліття Різдва Христового. та ін. ; [Редкол.: Димитрій (патріарх Київський і всієї України) (голов. ред.) та ін.]. — К., 1999. — 140 с.
22. Сагайдак О. П. Дипломатичний протокол та етикет : підручник / [Львів. нац. ун-т ім. І. Франка]. — 2-ге вид., виправл. — К. : Знання, 2012. — 262 с.
23. Такехіро Т. Проблеми міжетнічного та міжконфесійного примирення в регіоні Західних Балкан // Політичний менеджмент. : Український науковий журнал. — 2006. — №1. — С. 173-176.
24. Тамім А. Іслам на території України / Ахмед Тамім // Україна дипломатична : Науковий щорічник / М-во закордонних справ України, Дипломат. акад. України при М-ві закорд. справ України. — К., 2010. — Вип. 11. — С. 648-654.
25. Український дипломатичний словник / [Мальський М. З. та ін.] ; за ред. М.З. Мальського, Ю.М. Мороза. — К. : Знання, 2011. — 495 с.
26. Хоменко Г. Д. Основи миротворчості : Навчальний посібник / Г.Д. Хоменко; Дипломат. акад. України при М-ві закорд. справ України. — К. : [б. в.], 2008. — 312 с.
27. Церква схиляє голову... : Новий крок на шляху християнсько-іудейського примирення // Людина і світ. — 1998. — №4. — С. 15-18.
28. Чекаленко Л.Д. Витоки української дипломатії : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Дипломат. акад. України при МЗС України. — К. : LAT&K, 2010. — 339 с.
29. Чугаєнко Ю.О. Дипломатичний і міжнародний діловий протокол та етикет : навч. посіб. / Нац. акад. упр. — К. : Нац. акад. упр., 2011. — 163 с.
30. Appleby R.S. The Ambivalence of the Sacred: Religion, Violence, and Reconciliation. — Rowman & Littlefield, 2000. — 429 p.
31. Cox B. Faith-Based Reconciliation: A Moral Vision That Transforms People and Societies. — Xlibris Corporation, 2007. — 122 p.
32. Davidson W. D., Montville J. V. Foreign Policy According to Freud // Foreign Policy. — 1981-1982. — № 45. — Pp. 141-157.
33. Faith-Based Diplomacy: Trumping Realpolitik / Edited by Douglas Johnston. — New York: Oxford University Press, 2003. — 296 p.

34. Forgiveness & Reconciliation: Public Policy & Conflict Transformation / Raymond G. Helmick, Rodney Petersen. — Templeton Foundation Press, 2008. — 352 p.
35. Huntington S. The Age of Muslim Wars // Newsweek. — December 17, 2001. — Vol. 138. — Is. 25. — Pp. 140-144.
36. Johnston D. Empowering Moderate Islam [Speech, April 5, 2012] / [Electronic resource] — Mode of access: <http://icrd.org/empowering-moderate-islam/>
37. Johnston D. Faith- Based Diplomacy Trumping Realpolitik. — Oxford University Press, 2008. — 296 p.
38. Johnston D. Religion, terror, and error: U.S. foreign policy and the challenge of spiritual engagement. — Santa Barbara, Calif. : Praeger, 2011. — 283 p.
39. Maddison S. Conflict Transformation and Reconciliation: Multi-level Challenges in Deeply Divided Societies. — Routledge, 2015. — 304 p.
40. McDonald J. Multi-Track Diplomacy: A Positive Approach to Peace Track-By-Track Case Studies [Occasional Paper Number 22, May 2014] / [Electronic resource] — Mode of access: <http://imtd.org/papers/OP%2022%20Multi-Track%20Diplomacy%20A%20Positive%20Approach%20to%20Peace%20Track-By-Track%20Case%20Studies.pdf>
41. Moll R. The Father of Faith-Based Diplomacy // Christianity Today. — 2008. — September. — Pp. 50-53.
42. Religion and Public Policy / Sumner B. Twiss, Rodney L. Petersen, Marian Gh. Simion. — Cambridge University Press, 2015. — 414 p.
43. Religion and Security: The New Nexus in International Relations / Robert A. Seiple, Dennis R. Hoover, eds. — New York: Rowman & Littlefield Publishers, 2004. — 198 p.
44. Religion, the missing dimension of statecraft / Douglas Johnston; Cynthia Sampson. — New York: Oxford University Press, 1994. — 350 p.
45. Remembrance and Reconciliation. / Rob Gildert, Dennis Rothermel Rodopi, 2011. — 144 p.
46. Teaching Contested Narratives: Identity, Memory and Reconciliation in Peace Education and Beyond. — Cambridge University Press, 2012. — 272 p.
47. The Collective Memory of Auschwitz and World War II among Catholics in Poland: A Qualitative Study of Three Communities / Marek Kucia, Marta Duch-Dyngosz, Mateusz Magierowski. // History & Memory. — Vol. 25. — No 2. — Fall/Winter 2013. — Pp. 132-173.
48. The Oxford Handbook of Religion, Conflict, and Peacebuilding / Atalia Omer, R. Scott Appleby, David Little. — Oxford University Press, 2015. — 736 p.
49. Troy J. Faith-Based Diplomacy under Examination // The Hague Journal of Diplomacy. — 2008. — №3. — Pp. 209-223.
50. Volf M. Exclusion & Embrace: A Theological Exploration of Identity, Otherness, and Reconciliation. — Abingdon Press, 2010. — 336 p.

IX. Система оцінювання

Поточний контроль: оцінювання на семінарських заняттях та практичних заняттях, виконання індивідуальних занять.
Підсумковий контроль: залік за результатами поточного контролю.